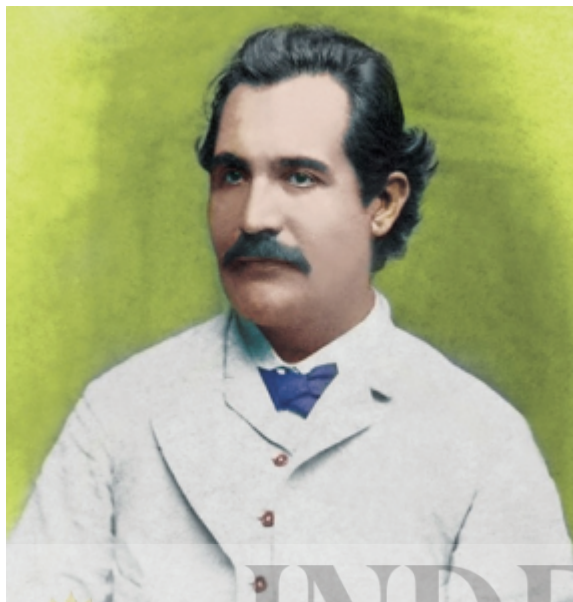

Evocând geniul limbii noastre, la împlinirea, în ianuarie 2021, a 171 de ani de la nașterea lui Eminescu, mi-au venit în minte ultimele cuvinte ale lui George Călinescu despre acesta, apărute, în ianuarie 1965, în "Cronica optimistului" din revista "Contemporanul": "Un geniu este, de plânge sau de râde, un gânditor care lasă o dâră sonoră de foc pe traiectoria lui cosmică, dând o lecție de construcție umanității"

Atrase ca de un magnet, li s-au alăturat cuvintele spuse de Petre Țuțea: "Eminescu este românul absolut", sintagmă ce mi-a inspirat titlul acestei evocări. În poezi se întâmplă fenomenul acesta miraculos, de a prinde în inima lor, prețuirea fără seamăn față de faptele istorice ale înaintașilor. "Urmașii dacă nu își pomenesc părinții, îi lasă în somnul negru al uitării". A nu-l numi pe Ștefan cel Mare, mai ales poet fiind și totodată urmașul lui, având puterea și înzestrarea cuvântului este, crede Eminescu, un act de culpă, o vină de care nu te poate vindeca nimeni, niciodată. A-i chema pe strămoși, cum o face Eminescu în "Doina" sa: "Ștefane, Măria Ta/ Tu la Putna nu mai sta/ Las' Archimandritului/ Toată grija schitului...", înseamnă a-i ajuta să iasă din uitare, din somnul morții. Înseamnă a prețui valorile spirituale ale lacrimilor sale revărsate pe pământ pentru apărarea gliei strămoșești. Înseamnă o datorie sfântă. Dar mai bine să consemnăm câteva gânduri, în inegalabila exprimare și putere de convingere a "Românului absolut - Mihai Eminescu": "Dacă nu te ocupi tu de limba, graiul țării tale, dacă nu te ocupi tu de ea, de el, cine să se ocupe? Fiecare poet, în limba lui, s-a ocupat de moșii săi... Pentru mine, când pomenesc numele lui Ștefan, sau al Văii Albe, inima mea bate mai adânc decât aș aminti orice nume care sunt sfinte pentru alte popoare și pentru poezii lor. Sunt al acestui loc și inima mea trebuie să bată pentru acești părinți, văzuți în universalitate, în spiritul logosului întrupat în istorie din iubirea care i-a animat față de glie și neam. Pentru ce a murit Constantin Brâncoveanu? A murit o dată pentru credință, o dată pentru neam. Dubla moarte a fiecăruia dintre noi. Nu poți muri numai de o moarte. Dacă nu mori în spirit, moartea ta este o moarte pământească. Trebuie să mori în spirit și trebuie într-o operă de artă cuprinși acești poli: <<al spiritului și al neamului și în acest fel se creează o operă care are mesaje în universalitate, cum atât de pregnant ne-o dovedește întreaga creație eminesciană>>". Îmi și cred că și mi se îngăduie, o poezie, ce s-a zămislit, în timp ce scriam această evocare. Vreme trece, vreme vine / Și se va-ntâmpla mereu / Între rău și între bine / Cumpăna e ... Dumnezeu / Vreme trece, vreme vine / Cât se poate de firescu / Hotar între rău și bine / Noi l-avem pe Eminescu / Vreme trece, vreme vine / Peste teiul din Copou, / Să ne fie iarăși bine / Ne-nsoțești ca un ecou / Vreme vine, vreme trece / Eu, dorindu-mi să fiu teafăr, / Timpul, cât mă va petrece / Ție, mă închin, Luceafăr Un mare eminescolog, prof. univ. Edgar Papu crede că: "Eminescu s-ar recunoaște mai mult în vremea noastră decât atunci fiindcă noi suntem adevărații contemporani ai lui Eminescu. Știm mai multe despre el decât ceea ce știau cei care trăiau în lumea lui. Aceștia erau prea impresionați de fizionomia exterioară a poetului și nu știau, nu puteau pătrunde tot tezaurul

lăuntric pe care noi l-am recuperat abia în ultimele decenii, construind un Eminescu, în același timp și adevărat, și real și complet, cum nu-l aveau acei oameni". Este cunoscut faptul că regretatul actor Eusebiu Ștefănescu era un inegalabil recitator al poeziilor lui Eminescu. După un recital uimitor, susținut de ziua lui Eminescu la Ateneul Român, la care participase ca invitat și prietenul său Nichita Stănescu, când l-am avut ca oaspete la o întâlnire cu cititorii, la micul protocol după eveniment, Eusebiu Ștefănescu mi-a povestit: "Aveam sentimentul celui care ia parte la o ședință de spiritism și intra în rezonanță cu cel invocat. Nichita mi-a strâns mâna cu emoție ca după un turnir câștigat de amândoi". Bătrâne (așa se adresa Nichita prietenilor) am fost buni. Ai simțit privirea lui Mișu din prispă? Hai să urcăm la mine, să bem un vinuț prietenos! Sunt martor că meriți. Am urcat la Nichita. El ne-a ținut o lecție despre Eminescu tulburătoare, dovedind cu probe, că Mișu (Mihai Eminescu) își construia poemele pe versuri esențiale. Este vorba despre un singur vers pus la temelie "Nu credeam să-nvăț a muri vreodată" sau "Adormind de armonia codrului bătut de gânduri...". Restul bătrâne, e versificație. Un vers în care sunt decantate toate caratele ce structurează poemul.

Geo Călugăru

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ *Independența
prin Cultură*